

STAND DER MAAN.

4 Mei	VOLLE MAAN
11	LAATSTE KWARTIER
19	NIEUWE MAAN
26	EERSTE KWARTIER

WATERGETIEN.

	Hoog Water.	Laag Water.
4 ZATURDAG	morg. 6-00	av. 12-00
5 ZONDAG	6-45	12-45
6 MAANDAG	7-30	1-30
7 DINGSDAG	8-15	2-15

SURINAAMSCHÉ COURANT.

A°. 1833.

ZATURDAG, DEN 4de MEI.

N°. 36.

ADVERTENTIËN.

(16840) De Exploiteur bij het Gerechtshof te Suriname, zal op Vrijdag den 10^{den} Mei 1833, des morgens negen uren, ter Kastelenij van gemeld Gerechtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Plantagie CATHARINA SOPHIA, gelegen aan de rivier Sarumacca, ter rechterhand in het opvaren, tusschen de Lande-rijen eertijds behoord hebbende aan den Boedel J. BUCKLAND, en de Plantagie Anna Maria; aankomende de Erven van wijlen J. F. FRIDERICI.

Zijnde de Inventaris van gemeld Effect, ten Kantore van den Exploiteur voornoemd, ter visie.

Paramaribo, den 3 Mei 1833.

De Surinaamsche Maatschappij van Wel-dadigheid, ter voldoening aan den inhoud van Art. 36 harer Reglementaire Bepalingen, eerdags hare vijfde openbare Algemeene Vergadering zullende houden, ten einde verslag te doen van de werkzaamheden in het wederom afgeloopen tijdvak verrigt. Zoo heeft de ondergeteekende, als daartoe door het Algemeen Bestuur gemagtigd, de eer, zulks te brengen ter kennis zoo van de Leden der Maatschappij, als van het geëerde publiek.

Dit jaarlijksch feest zal gevierd worden op Donderdag den 9^{den} dezer maand, des morgens ten 8½ ure, op de bovenzaal der Loge CONCORDIA, welk lokaal door het Bestuur dier Achtbare Broederschap, ten dien einde, heuschelijk aan de Maatschappij is afgestaan.

Het Algemeen Bestuur noodigt zoowel alle Leden der Maatschappij, als de overige Ingezetenen dezer plaats, ten vriendelijkste uit, die vergadering bij te wonen, en door eene talrijke opkomst, die plegtigheid te verhoogen.

Paramaribo, den 2 Mei 1833.

De Algemeene Secretaris,
N. G. VLIET.

(113566) Over zes Weken, dag en datum nader te bepalen, zal door den Vendu-meester A. SALOMONS, worden verkocht: Het HUIS en ERF, gelegen in de Gravenstraat, aankomende den Boedel Jb. LIONARONS.

Paramaribo, den 26 April 1833.

Wed. J. LIONARONS qq.

Js. JONGENEEL

(13550) Heeft ontvangen per de Deensche Brik Venus, Kapt. P. J. FISSCHER: Versche Provisien; vaatjes Gras Boter; Manden Zand-Aardappelen; Z. M. Kazen; kwart tonnen Pekel-Vleesch; dubbelde vaatjes Haring; vaatjes Blomkool; dito Zuurkool; beste Hysan Thee; Krenten; Amandelen; Pruimen; Rozijnen in stoopen; pullen beste Azijn; en diverse Goederen meer.

(13529) Op eerste Hypotheek, op eene rentegevende SUIKER-PLANTAADJE, wordt GEVRAAGD: Eene Somma van f 1400, of meer.

Adres ter dezer DRUKKERIJ.

Paramaribo, den 3 Mei 1833.

(3526) J. H. BRINKMANN, Echtgenoot en Kind vertrekken.

SCHEEPSTIJDINGEN.

TE BRAMSJUNT AANGEKOMEN:

Den 5den Mei, het Deepsche Brikschip de Venus, Kapt. PETER J. FISCHER, van Amsterdam. Aan Boord bevinden zich onderscheidene Passagiers, welker namen in ons eerstkomend Nummer nader zullen worden opgegeven.

Binnengekomen.

Den 4den dezer, het Schip Alexander, Kapt. KASSZ, zijnde den 26sten Maart, uit Engeland gezeld.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand April jl., zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht 9 personen.

» » Vrouwelijk » 5 »

Gehuwd: 1 paar. 14

OVERLEDEN.

Van het Mannelijk geslacht 17 personen.

» » Vrouwelijk » 11 »

28.

NAAMLIJST DER PERSONEN, welke gedurende de maand April jl., alhier aan Paramaribo zijn overleden.

Den 1sten April 1833, David del Prado, oud 72 jaren.

Den 5den, Sara Garretea van Hanover, oud 99 j.

Idem, Pierre van Tournier, oud circa 50 jaren.

Den 6den, Albert Albertz, oud 34 jaren.

Den 9den, Tjepke Jansz. Gril, oud 37 jaren.

Den 10den, Marie van F. Gunther, oud circa 55 jaren.

Idem, Mordechai Namias Torres, oud 51 jaren.

Den 11den, Hendrik Klaaszen Smit, oud 50 jaren,

2 maanden en 25 dagen, (Milt. Hosp.)

Den 12den, Marianna van Seraphina van de Britto, oud 45 jaren.

Idem, Elisabeth Koning, oud 22 jaren en 6 md.,

dochter van Christiana van Wolf.

Den 13den, Augusta Eduarda Sophia Abkenius, oud 1 jaar en 8 maanden, dochter van Willem Abkenius.

Den 15den, Pieter Lorentzen, oud 33 jaren.

Den 17den, Rachel da Silva Curriel, oud 60 jaren,

huisvrouw van Abraham Haim Nunes Nabaro

Den 18den, Primo van Bonavesta, oud 60 jaren.

Den 19den, Calista van S. F. Flu, oud 80 jaren.

Den 20sten, Willem Frederik Merso, oud 18 jaren,

zoon van Jasina Marselina Nampolk.

Idem, Jan Petrus Roodenbeck, oud circa 43 jaren.

Idem, Johanna Wilhelmina Robbertina Melessen, oud 5 jaren, 8 maanden en 20 dagen, dochter van

Sophia Dorothea Clasina Craacu.

Den 21sten, Johanna Margaretha van Gennip, oud 56 jaren.

Den 22sten, Anna Cornelia Wilhelmina Paauw, oud 18 jaren en 6 maanden.

Den 25sten, Elisabeth Santo van Eyvershuys, oud ruim 70 jaren.

Idem, Pierre Samson, bij den II. Doop genaamd

Jacobus Samson, oud ruim 55 jaren.

Den 26sten, Jacobus van Nahar, oud 64 jaren.

Den 27sten, Bernard Abraham de Vries, oud 3 j,

6 maanden en 6 dagen, zoon van Wilhelmina Plantaan.

Idem, Nieuwe Jaar van Joost van Nieuw Amster-

dam, oud na gissing 89 jaren.

Den 28sten, Johannes Walde, oud 35 jaren.

Den 30sten, Theodorus Christiaan Louis Hendrik

Arntzen, oud 52 jaren.

Idem, Jan van Engelen, oud 25 jaren en 6 md.

NIEUWSTIJDINGEN.

PARAMARIBO, 3 Mei. In de NIEUWE AMSTERDAMSCHÉ COURANT van den 13^{den} Maart jl., leest men de volgende GEDACHTEN OVER DEN TEGENVOORDIGEN STAND VAN ZAKEN.

Bij gelegenheid van de mededeeling, van wege de Regering dezer dagen aan de Staten-Generaal gedaan, nopens den staat der onderhandelingen, heeft daarover tusschen de Leden der Tweede Kamer en den Minister van Buitenlandsche zaken een geheim onderhoud plaats gehad. Indien wij nog door Belgen vertegenwoordigd wierden, zoude dat onderhoud voor ons reeds lang niet meer geheim zijn; dit levert ons reeds genoeg grond op, om ons met onze onwetendheid ten deze geluk te wenschen. Maar bovendien kunnen wij onmogelijk de openbaarheid wenschen van eenige overleggingen of redewisselingen, tusschen onze uitvoerende en wetgevende magten plaats hebbende over onze betrekkingen met andere staten. Dit zoude even dwaas zijn, als wanneer iemand onzer, in moeilijke betrekkingen met onderscheidene menschen geplaatst, en daaraan een goed einde willende maken, wilde aanvangen met zijne verschillende denkbeelden en vermoedens daaromtrent, en zijne overwegingen over de beste maatregelen om tot zijn doel geraken, aan hen te openbaren. Neen! welke inwendige strijd van denkbeelden er ook zoude kunnen plaats hebben, naar buiten moeten wij de grootste eenheid en vastheid vertoonen. Dit neemt evenwel niet weg, dat wij bij andere gelegenheden onze denkbeelden en beginselen (indien wij die hebben) openbaren, daarover met anderen spreken, en alzoo wederzijds tot helderer inzichten komen, en ook vervolgens daarnaar handelen. Zoodanige onderlinge mededeeling van denkbeelden en redewisseling is eene wezenlijke behoefte voor denkende en handelende menschen, meer dan zij zelven dikwijls erkennen. Alle nationale en bijzondere karakters zijn daartoe niet evenzeer genegen. In de Fransche, de Parijssche zamenleving, wordt die mededeelzaamheid gevonden, tot overdrijving toe; maar afgezien van de nadeelen dezer overdrijving, vinden wij dien ten gevolge toch in de redeneringen, de schriften, den stijl der Franschen eene helderheid, die niet ligt kan overtroffen worden. Bij ons is zoodanige redewisseling veel minder algemeen; getuige dit woord zelf, waarmede wij het Fransche discussien thans trachten uit te drukken, waarover bij ons nauwelijks eene gangbare uitdrukking te vinden is. Voor de Fransche overdrijving zoude ons in allen gevalle ons nationale flegma behoeden, maar voorts ontbreekt ons misschien zoodanige vereeniging van allerlei werkzame, denkende, eivarene, kundige, nuttige en aangename menschen, als in sommige hoofdsteden gevonden wordt, om eene heilzame mededeelzaamheid van denkbeelden en gevoelens over allerlei onderwerpen in te voeren.

Onze kundige menschen van verschillende soort, geleerden, kunstenaars, handelaars, landbouwers, en fabrikkanten, zijn over het algemeen te veel verspreid, om met elkander veel redewisseling te hebben. En wanneer men hieraan mondeling niet gewoon is, komt men schriftelijk ook niet ligt daartoe. Tot zoodanige mededeeling zoude eenige gelegenheid gepast bestaan.

Uit dit oogenpunt zullen wij dan ook hier eenige bedenkingen mededeelen over onze staatkundige betrekkingen.

Hoeknig is thans de staat der onderhandelingen? — Van den beginne af aan hebben dezelve moeten strekken tot het bijleggen van eenen strijd tusschen regt en geweld, waarin de beide partijen in fysieke krachten nagenoeg gelijk stonden. Maar de partij van het geweld had het Fransche volk tot bondgenoot. Daarom riep de partij van het regt ook als zijne bondgenooten in de vijf Mogendheden die het regt gewaardeerden, en gedeeltelijk zelf bepaald hadden. Vier van die Mogendheden hebben dan ook dat regt niet kunnen betwijfelen; maar zij waren tot ondersteuning van hetzelfde niet even zeer gereed, als de Franschen tot ondersteuning van het geweld. Daarom begonnen zij met eenen wapenstilstand te vorderen, ten einde de dadelijke ondersteuning der Franschen aan de partij van het geweld te onttrekken. Niet met wapenen, maar met protocollen moest de strijd worden uitgemaakt. Deze wijze van aldoen moest ook veel redelijker schijnen; hoe weinig overeenkomstig is het niet met onze tegenwoordige beschaving, om een geschil van regten of beginselen niet de wapenen te beslissen? Vrede begeerden de bondgenooten, oorlog was de grootste van alle rampen. Vreedzaam zoude men dus het verschil bemiddelen. Maar daartoe was vooral noodig om te zorgen, dat de bemiddeling ook vreedzaam aangenomen en opgevolgd wierd door beide partijen, doch tusschen welken dit groote onderscheid bestond, dat de eené altijd en in allen gevallen konde rekenen op Fransche ondersteuning, terwijl de andere hare kracht alleen in zich zelve en in haar regt vinden moest. Dus moest er eene bemiddeling plaats hebben tusschen regt en geweld; die niet wel ten voordeele van het regt konde uitvallen. Daarom bleef de partij van het regt tot nog toe ongenegen om de voorgestelde wijze van bemiddeling aan te nemen. Tweemaal moest zij zelfs hare toevlugt nemen tot de wapenen; maar tweemaal bleek het ook, dat alleen de partij van het geweld op dadelijke ondersteuning rekenen kon. Doch de innerlijke meerderheid van de partij des regts kwam toch daardoor aan het licht; en Europa begon zelfs eerbied voor haar te krijgen, omdat het bemerkte dat het regt niet van alle kracht onthloot was. Langzamerhand waren de Mogendheden dan ook wel beter in staat geraakt, om het regt te handhaven; dan nu had Engeland er voordeel in gezien, en hadden zich allen eenmaal jegens Frankrijk verbonden, om eene bemiddeling tusschen regt en geweld tot stand te brengen; en daarom bleef alles toch zoo als het was. Zelfs is Engeland nu sedert eenigen tijd met Frankrijk overgegaan tot geweldige maatregelen, om ons zoodanige bemiddeling op te dringen. Maar ondertusschen is men in het laatst ook begonnen te handelen over eene voorloopige bemiddeling. Dit schijnt wel het beste, wat wij in deze omstandigheden zouden kunnen verkrijgen. Daardoor zouden wij ten minste niets onherroepelijk verliezen, wij zouden onze regten behouden, hoezeer wij dan ook van derzelver genot mochten verstoken blijven. Doch hoedanige eene voorloopige bemiddeling wil men ons nu opdringen? Immers zoodanig eene, waarvan alle nadeelen voor ons, alle voordeelen voor onze tegenpartij zijn zouden. Of zullen wij het een voordeel noemen, wanneer onze bondgenooten ons genadig toezeggen de teruggave onzer krijgslieden en schepen, die zij ons in vollen vrede ontnomen hebben, en voorts de vrije vaart op zee? Dit is toch het eenige wat zij ons beloven, onder voorwaarde dat wij de Belgische en hunne schepen vrij door onze rivieren laten varen.

Wat beteekent dus die aangeboden voorloopige schikking? Niets anders dan dat men ons vooreerst niet verder dwingen zoude tot het aannemen eener hoogst ongunstige eindbeslissing, indien wij voorloopig de eerste voordeelen daarvan willen verzekeren aan de partij des gewelds, doch de

blijven verschoonen van die geringe opofferingen, die het geweld zich toch eenmaal ten behoeve van het regt zal moeten getroosten. Men wil de zaken dus blijkbaar in eenen voorloopigen stand brengen, waarvan de verlenging allezins wenschelijk zoude zijn voor de andere partij, doch welke ons weldra noodzaken zoude om toe te stemmen in iedere bemiddeling en afstand van regten, waardoor wij eenige verligting zoude kunnen verkrijgen.

Dan liever dadelijk de bemiddeling aangenomen, indien er geene stellige grond is, om later betere voorwaarden te verwachten, indien daarentegen de ondervinding ons leert, dat men ons hoe langer hoe ongunstiger voorwaarden aanbiedt.

En hoe kunnen wij in het vervolg eene betere bejegening verwachten zoo lang Engeland en Frankrijk vereenigd onze tegenpartij in hare aanmatigheden ondersteunen?

In den beginne heeft men niet aan de mogelijkheid, naderhand, niet aan de duurzaamheid van deze vereeniging willen gelooven. Waarom niet? omdat er eenwen lang vijandschap tusschen die beide natien bestaan heeft.

Maar bedenkt men wel genoegzaam, hoezeer alle omstandigheden thans veranderd zijn?

Welk belang heiden hebben bij het schijnbaar onafhankelijk bestaan van België, onder Franschen invloed en met rivieren en havens ontstaan voor de Engelsche schepen en manufacturen, behoeven wij niet te ontwikkelen.

En wat is er nu overgebleven van de oude redenen van vijandschap tusschen die beide Staten? Zullen de Engelschen weer Frankrijk gaan beoorlogen, om de regten hunner Koningen op den Franschen troon te doen gelden?

Of zal de Fransche zeemagt uitgezonden worden om de Engelsche kolonien te veroveren, of zelfs maar om hun het gebied der zee te betwisten?

Maar, zegt men, de staatsinrigtingen zijn geheel verschillend; regeringen, die op zulke tegenstrijdige grondbeginselen gevestigd zijn, kunnen niet op den duur vereenigd blijven.

Waarom niet? Heeft in den dertigjarigen oorlog het Catholieke Frankrijk zich niet vereenigd met de Duitsche Protestanten? En kan niet even goed het revolutionaire Frankrijk vereenigd blijven met de Engelsche Aristocraten? En is thans niet gelijktijdig de Fransche regering bezig om het juiste milieu te zoeken, en de Engelsche regering, om de Aristocratische sinecures af te schaffen?

Dit laatste geeft ons aanleiding om nog eene opmerking te maken over den toestand van Groot-Brittannië ten onzen opzichte. Kort na den Belgischen opstand, misschien wel ten gevolge van de Fransche revolutie, hebben daar de Whigs de bovenhand gekregen, dat is, de partij die steeds het meest gegeven is geweest tot het afschaffen van misbruiken. De ministers van deze partij hebben zich aan het Fransche Ministerie aangesloten, om elkander wederzijds te ondersteunen. Reeds de vorige Ministers hadden laten blijken, dat zij bij de vereffening van onze geschillen meer het belang van Engeland dan de handhaving van ons regt beoogden. Maar nu werd het nog erger. Het liberale Ministerie moest niet alleen voor het belang van Engeland zorgen, maar ook genegenheid gevoelen voor de Belgische liberalen, voor de partij des gewelds. In het algemeen zijn de Engelschen nooit zeer afkeerig geweest van openbaar geweld; slechts afzonderlijke geweldadigheden kunnen zij niet dulden, voor zoover die niet met hunne oude wetten en gebruiken overeenkomen. Van regt en onregt hebben zij weinig gevoel. Evenwel begon nu de onderliggende-Torij-partij voor ons en ons regt te spreken; — omdat het Ministerie de Belgen voorstond. En toch was dit misschien slechts eené oogenblikkelijke verblindings. In den beginne was door geheel Europa het geloof aan het Belgische liberalisme vrij algemeen; doch het is daarvan tamelijk teruggekomen, en waarschijnlijk zou de Belgische haatheid en onze ware liberaliteit

ook op de Engelsche Whigs wel eenigen invloed gehad hebben, indien zij ons minder hadden leeren beschouwen als de bondgenooten van hunne binnenlandsche tegenpartij. Mogt men van onzen kant nimmer aanleiding gegeven hebben om onze zaak niet die der Tories te vermengen! Mogt men ons nimmer voorgesteld hebben als de voorhoede der legitimiteit, van de willekeur der vorsten van Europa, als vijanden van ware liberaliteit, maar alleen als verdedigers van onze onafhankelijkheid en van onze erkende regten en nationale belangen!

De *Preussische Staats-Zeitung* meldt uit ODESSA van den 15^{den} Februarij als volgt: Den 12^{den} dezer deed men in de woning van den Generaal *Narischkin* alhier, eene zeer belangrijke proefneming. Dezelve bestaat in een door den Holraad *Zimmerman* aan de hand gedaan nieuw middel, om het vuur te blusschen en hout en lijnwaad onbrandbaar te maken. Een zeer zwaar haardvuur werd met eene geringe hoeveelheid van een zeker poeder, welks menging zeer eenvoudig en niet in het minst omslagtig is, in een oogenblik des tijds gebluscht. Eene commissie, onder voorzitting van den Generaal *Löchner*, is belast geworden met het onderzoek en vervolgens rapport inleveren van deze blusmiddelen.

De jaarlijksche vergadering der kompanieschap voor den Teems-tunnel heeft zijt Dingsdag plaats gehad. De heer *B. Howes* was voorzitter. Het rapport meldde dat in dit oogenblik eene Bill aan het Parlement was voorgelegd om het tot dit groote werkstuk benodigde tijdsbestek te verlengen. De Bill bevat een artikel, luidens welk den Lords der Thesaurie volmagt wordt verleend om, indien zij het noodig achten, gelden in voorschot te verstrekken, om de kompanieschap in staat te stellen voort te gaan. Uit het rapport van den Ingenieur blijkt dat de werken zich in volmaakt goeden staat bevinden. De publieke bezigtiging heeft in het jongstleden jaar £ 800 opgebracht.

Er is in de City van Londen veel sprake van eene nieuwe associatie, te vormen door lieden van zeer grooten rijkdom en van eenigen invloed in het parlement, met oogmerk om het ministerie te dwingen de hoeveelheid van het in omloop zijnde papier-geld te vermeerderen, als het eenige hulpmiddel tegen de rampslagen die het land teisteren. De *Times* maakt daarop deze aanmerking, dat in Engeland tot dus verre gezien zijn geworden Clubs van lekerbekken, beursspelers, zamenzweerders, land-edellieden, kooplieden, roestbeef-eters, kunstenaars, hazardspelers, letterkundigen, uitsporige snaken, grappenmakers, vette en magere mannen, alle ingesteld met een philanthropisch oogmerk, tot aanmoediging van kunst en wetenschap, uit liefdadigheid, ter nagedachtenis van beroemde staatsmannen, ter voortplanting van politieke leerstellingen; maar het was voor het tegenwoordige in nieuwigheden zoo vruchtbare tijdsgewricht bewaard gebleven, eene club van bankiers en speculanten in te stellen, die trotschelijk zich vijandig tegen den Souverein verklaren (ofschoon wij hun niet schuldig aan hoog verraad willen noemen), die zich althans tot vijanden der muntspatie van Zijne Majesteit verklaren, en die ons in angtschrikken, panieke ontsteltenissen, bankroeten en alle financiële schokken en rampen zouden willen storten.

Men leest in den *Courier* het volgende artikel: De algemeene gedachte bij de best onderrigte bewoners der City is, dat de Belgisch-Hollandsche geschillen thans snel derzelver beëindiging zijn naderende. De jongste tijdingen uit Holland zeggen, dat de Koning met Frankrijk en Engeland heeft ingewilligd tot aangaan eener schikking, overeenkomstig welke hij het bezit der betwiste forten opgeeft als eene preliminaire daad, en op nieuw met de vijf Mogendheden in onderhandeling zal treden ter verdere vereffening van de overige punten in twist.

Tor Drukkerij van Gezusters *SERRES*.